

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

---

23 SEPTEMBER 1998

Wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, ter beperking van de cumulatie van het mandaat van lid van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap met andere ambten

(Ingediend door de heer Busquin c.s.)

TOELICHTING

De «Overleggroep-Langendries» (staten-generaal van de democratie), die van december 1996 tot juni 1997 aan het werk is geweest, heeft een aantal denksporen gevolgd om de kwaliteit van de democratische beleidsvoering te waarborgen en om de burger een gelijke toegang en behandeling te garanderen in zijn betrekkingen met de instellingen.

Dit voorstel is de vrucht van een politiek akkoord dat tijdens voormelde staten-generaal bereikt werd.

In dat verband heeft de werkgroep die de heer Busquin heeft voorgezeten, zich gebogen over de regels inzake de cumulatie van het parlementair mandaat met andere ambten.

De conclusies van de werkgroep, die worden gedeeld door alle politieke partijen die aan de staten-generaal hebben deelgenomen, bevestigen dat het parlementair mandaat «van essentieel belang» is. Om dat zo te houden, stellen zij een regel tot afschaffing van de cumulatie voor, die het inkomen tot een bepaald maximumbedrag beperkt.

Die regel bepaalt dat het mandaat van parlements-lid kan worden gecumuleerd met ten hoogste één uit-

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

---

23 SEPTEMBRE 1998

Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, visant à limiter le cumul du mandat de membre du Conseil de la Communauté germanophone avec d'autres fonctions

(Déposée par M. Busquin et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

Le «Groupe de concertation Langendries» (Assises de la démocratie), qui travaille depuis décembre 1996, a dégagé un certain nombre de pistes visant à garantir la qualité de la démocratie politique ainsi que l'égalité d'accès et de traitement du citoyen dans ses rapports avec les institutions.

La présente proposition est le fruit de l'accord politique dégagé au sein de ces Assises.

Dans ce cadre, le groupe de travail présidé par M. Busquin s'est penché sur les règles de cumul du mandat parlementaire et d'autres fonctions.

Résolument, les conclusions du groupe de travail, approuvées par l'ensemble des partis politiques participant aux Assises, affirment le caractère essentiel du mandat parlementaire. Afin de garantir ce caractère essentiel, il est proposé d'établir une règle de décumul en limitant le montant total des revenus.

Cette règle prévoit que le mandat de parlementaires ne peut pas être cumulé avec plus d'un mandat exécu-

voerend mandaat en dat de gecumuleerde vergoedingen niet hoger mogen liggen dan anderhalve maal de parlementaire vergoeding; eventueel wordt die parlementaire vergoeding «afgetopt», wat betekent dat zij wordt verminderd tot het toegestane maximumbedrag.

Dit voorstel streeft hetzelfde doel na als enerzijds het voorstel van bijzondere wet tot beperking van de cumulatie van het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad, van de Waalse Gewestraad, van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap met ander ambten (Stuk Senaat, nr. 1-984/1) en anderzijds het wetsvoorstel nr. 1-985/1, dat dezelfde regeling invoert voor het mandaat van federaal parlamentslid en Europees parlamentslid en die regels wil toepassen op alle vlakken van de parlementaire vertegenwoordiging.

Aangezien artikel 78 van de wet van 31 december 1983 in een bijzondere raadplegingsprocedure voorziet voor de Raad van de Duitstalige Gemeenschap is er een afzonderlijk wetsvoorstel nodig om de cumulatieregels voor die gemeenschap te wijzigen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

Dit artikel vormt de weergave van de beslissing van de «Overleggroep-Langendries» (23 juni 1996), luidens welke een parlementair mandaat gecumuleerd mag worden met ten hoogste één bezoldigd uitvoerend mandaat.

Als bezoldigde uitvoerende mandaten dienen dus te worden beschouwd:

1° het mandaat van burgemeester, van schepen en van voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

2° elk mandaat in een openbare of particuliere instelling uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een provincie of van een gemeente;

— voor zover dat mandaat meer bevoegdheid verleent dan het loutere lidmaatschap van de algemene vergadering of van de raad van bestuur van die instelling (ongeacht het inkomen dat voornoemd mandaat oplevert), of

— voor zover dat mandaat een maandelijks bruto belastbaar inkomen oplevert van minstens 20 000 frank (jaarlijks aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen).

Artikel 3

De nieuwe regel voor de cumulatiebeperking op financieel vlak zou dus toepassing moeten krijgen op

tif et que le produit d'un cumul d'indemnités ne peut être supérieur à une fois et demie l'indemnité de parlementaire; le cas échéant, l'indemnité parlementaire est «écritée», c'est à dire diminuée au prorata du montant maximum.

La présente proposition s'inscrit dans la perspective des objectifs visés, d'une part, par la proposition de loi spéciale n° 1-984/1 visant à limiter le cumul des membres du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon, du Conseil flamand et du Conseil régional bruxellois avec d'autres fonctions, et d'autre part avec la proposition n° 1-985/1 qui organise la même règle pour les mandats parlementaires fédéraux et européens et vise à appliquer ces règles à tous les niveaux de représentation parlementaire.

Comme l'article 78 de loi du 31 décembre 1983 prévoit une procédure spéciale de consultation de l'assemblée parlementaire germanophone, il convenait que la modification des règles de cumul pour cette Communauté fasse l'objet d'une proposition de loi distincte.

Commentaire des articles

Article 2

Cet article constitue la transcription de la décision du Groupe de concertation Langendries (23 juin 1996) selon laquelle un mandat parlementaire ne peut pas être cumulé avec plus d'un mandat exécutif rémunéré.

Doivent donc être considérés comme des mandats exécutifs rémunérés:

1° les mandats de bourgmestre, d'échevin et de président d'un conseil de l'aide sociale, quel que soit le revenu y afférent;

2° tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune,

— pour autant que ce mandat confère davantage de pouvoir que la simple qualité de membre de l'assemblée générale ou du conseil d'administration de cet organisme (quel que soit le revenu y afférent), ou

— pour autant que le revenu mensuel brut imposable y afférent atteigne un montant de 20 000 francs au moins (adapté annuellement à l'évolution de l'indice des prix à la consommation).

Article 3

La nouvelle règle de limitation financière de cumul devrait donc s'appliquer à la Communauté germano-

de Duitstalige Gemeenschap omdat artikel 14 van de wet van 31 december 1983 bepaalt dat artikel 31ter van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 van overeenkomstige toepassing is op de leden van de Duitstalige Gemeenschap. De feiten wijzen evenwel uit dat een dergelijke regel van financiële beperking moeilijk toe te passen valt op deze gemeenschap omdat het bedrag van de vergoeding dat de leden van deze Raad ontvangen, heel wat lager werd vastgesteld dan de vergoeding van een lid van het federaal parlement. Dat is toe te schrijven aan de wel bijzondere opvatting omtrent het parlementair mandaat in deze Raad (commissievergaderingen en plenaire vergaderingen vinden er buiten de werkuren plaats, de parlementaire fracties kunnen maar op een geringe financiering rekenen). Gesteld dat men deze regel toepast op de leden van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap dan koppelt men de financiële beperking aan het bedrag van de parlementaire vergoeding van de Duitstalige Raad. Beter is dus rekening te houden met het bedrag van de parlementaire vergoeding van de Kamer van volksvertegenwoordigers om te voorkomen dat de leden van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap nadeel lijden aangezien die deze vergoeding niet ontvangen. Gebeurt dat niet, dan zouden de leden van deze Raad zich verplicht zien hun activiteiten buiten hun parlementair mandaat te beperken tot anderhalve maal het lagere bedrag van hun eigen vergoeding. Dat levert een vorm van discriminatie op.

Artikel 4

Dit artikel voorziet in eenzelfde regeling inzake inwerkingtreding als voor de andere assemblees, te weten vanaf de volgende zittingsperiode.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 10bis van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, ingevoegd bij de wet van 16 december 1993, wordt aangevuld met een tweede en een derde lid, luidende:

phone étant donné que l'article 14 de la loi du 31 décembre 1983 rend l'article 31ter de la loi spéciale du 8 août 1980 applicable aux membres de la Communauté germanophone. Cependant, la pratique a montré qu'une telle règle de limitation financière est difficilement applicable à cette Communauté, étant donné que le montant de l'indemnité octroyée aux membres de ce Conseil est fixé bien en deçà de l'indemnité parlementaire fédérale et ce, parce qu'elle est liée à la conception particulière de la fonction parlementaire au sein de ce Conseil (commissions et séances plénières organisées en dehors des heures de travail, financement réduit des groupes parlementaires). L'application de la règle aux membres du Conseil germanophone aboutit à lier la limitation financière au montant de l'indemnité parlementaire germanophone. Il est donc plus indiqué de prendre en considération le montant de l'indemnité parlementaire de la Chambre des représentants afin de ne pas pénaliser les membres du Conseil germanophone qui ne bénéficient pas de cette indemnité. Dans le cas contraire, les membres de ce Conseil seraient contraints de limiter leurs activités en dehors de leur mandat parlementaire à une fois et demie le montant réduit de leur propre indemnité, ce qui constitue une situation discriminatoire.

Article 4

Il est prévu un régime d'entrée en vigueur similaire à celui des autres assemblees, c'est-à-dire la prochaine législature.

Philippe BUSQUIN.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 10bis de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, inséré par la loi du 16 juillet 1993, est complété par les alinéas 2 et 3 libellés comme suit:

«Het mandaat van lid van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap kan worden gecumuleerd met ten hoogste één bezoldigd uitvoerend mandaat.

Als bezoldigde uitvoerende mandaten in de zin van het vorige lid worden beschouwd:

1° het mandaat van burgemeester, van schepen en van voorzitter van een Raad voor maatschappelijk welzijn, ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

2° elk mandaat in een openbare of particuliere instelling uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat meer bevoegdheid verleent dan het loutere lidmaatschap van de algemene vergadering of van de Raad van bestuur van die instelling en ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

3° elk mandaat in een openbare of particuliere instelling uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat een maandelijks bruto belastbaar inkomen oplevert van minstens 20 000 frank. Dat bedrag wordt jaarlijks aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen».

Art. 3

In dezelfde wet wordt een artikel 14*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 14*bis*. — Het bedrag van de vergoedingen, de wedde of het presentiegeld, ontvangen als bezoldiging voor de door het lid van de Raad voor de Duitstalige Gemeenschap naast zijn mandaat van raadslid uitgeoefende activiteiten, mag de helft van het bedrag van de aan de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers toegekende vergoeding niet overschrijden.

Voor de berekening van dat bedrag komen in aanmerking de vergoedingen, wedden of presentiegelden voortvloeiend uit de uitoefening van een openbaar mandaat, functie of ambt van politieke aard.

De som van de vergoedingen, de wedde of het presentiegeld, die het lid van de Raad heeft ontvangen met toepassing van artikel 14 of als vergoeding voor de uitoefening van de in het eerste en tweede lid vermelde activiteiten, is gelijk aan of lager dan anderhalve maal het bedrag van de vergoeding van een lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Wordt dat bedrag overschreden, dan wordt de in artikel 14 vastgestelde vergoeding verminderd.

Nemen de in het eerste en tweede lid vermelde activiteiten een aanvang of een einde tijdens de duur van het parlementair mandaat, dan brengt het lid van de betrokken Raad de voorzitter van zijn assemblee daarvan op de hoogte.

Het reglement van de Raad stelt nadere regels voor de uitvoering van deze bepalingen.»

«Le mandat de membre du Conseil de la Communauté germanophone ne peut pas être cumulé avec plus d'un mandat exécutif rémunéré.

Sont considérés comme mandats exécutifs rémunérés au sens de l'alinéa précédent:

1° les mandats de bourgmestre, d'échevin et de président d'un Conseil de l'aide sociale, quel que soit le revenu y afférent;

2° tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que ce mandat confère davantage de pouvoir que la simple qualité de membre de l'assemblée générale ou du Conseil d'administration de cet organisme et quel que soit le revenu y afférent;

3° tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que le revenu mensuel brut imposable y afférent atteigne un montant de 20 000 francs au moins. Ce montant est adapté annuellement à l'évolution de l'indice des prix à la consommation».

Art. 3

Il est inséré dans la même loi un article 14*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 14*bis*. — Le montant des indemnités, traitements ou jetons de présence perçus en rétribution des activités exercées par le membre du Conseil de la Communauté germanophone en dehors de son mandat de conseiller ne peut excéder la moitié du montant de l'indemnité allouée aux membres de la Chambre des représentants.

Sont pris en considération pour le calcul de ce montant les indemnités, traitements ou jetons de présence découlant de l'exercice d'un mandat, fonction ou charge publics d'ordre politique.

La somme des montants des indemnités, traitements ou jetons de présence perçus par le membre du conseil en exécution de l'article 14, ou en rétribution des activités visées aux alinéas 1er et 2, est égale ou inférieure à une fois et demie le montant de l'indemnité de membre de la Chambre des représentants.

En cas de dépassement, le montant de l'indemnité prévue à l'article 14 est diminué.

Lorsque les activités visées aux alinéas 1er et 2 débutent ou prennent fin en cours du mandat parlementaire, le conseiller concerné en informe le président de son assemblée.

Le Conseil organise dans son règlement les modalités d'exécution des présentes dispositions.»

Art. 4

Deze wet treedt in werking na de eerstvolgende algehele vernieuwing van de Raden.

Art. 4

La présente loi entre en vigueur après le prochain renouvellement intégral des Conseils.

Philippe BUSQUIN.
Hugo VANDENBERGHE.
Frederik ERDMAN.
Michel FORET.
Magdeleine WILLAME-BOONEN.
Roger LALLEMAND.
Joëlle MILQUET.
Jean-François ISTASSE.